

Pochyby

Karel Kryl

Dmi B7 Gmi7 A7

Dmi

1. Mlád dvacet devět let a devět měsíců,
dost starý hledět zpět do dětských střevíců,

Gmi

jsa příliš mlád, bych přezíral, co každý z vás má zásluh,

A

jsa hluchý dost, bych předstíral, že spoléhám se na sluch,

Dmi B7 A7

hovořím k vám.

2. Vzrůst nedaleko dřepu a úsměv naruby
a ústa plná střepů náhradou za zuby,
mám oči, které nebrečí, byť nesmějí se smáti,
mám kolena, jež neklečí, když má mi někdo dáti,
tak možno žít.
3. Já žvaním tu a tam a slova nechybí,
však jistota ta tam a vládnou pochyby,
je pofiderní posláním, jež odvahu mi vrací,
a nedostatek vzdělání dnes nahrazují prací,
tak tomu jest.
4. Lze s plným pupkem mžourat a sáti tokajské
a poté krotce kňourat veršíky lokajské,
lze kráčet cestou vyjetou a nepohlédnout zpátky,
lze snadno býti poetou a nestvořiti řádky,
jak mnozí činí.
5. Dát tupcům pocit lordů, být dvorním holičem,
mít roztlemenou mordou a kušnit o ničem,
pět dámám verše o mracích a dostat ránu kyjem,
pak omluvit se v rozpacích, že dosud vůbec žijem,
tak možno přežít.
6. Nuž promiňte mi, prosím, promiňte, vážení,
že dosud hlavu nosím, která je k myšlení,
já přerozličné verbeži tím sloužím proti smutku,
též do krku mi nesněží, což výhoda je vskutku
pro moje mandle.
7. Ač tu a tam je boule, obzvláště pod pleší,
však v jádru je to koule - tvar, který potěší,
i posměváčci přiznají: "Toť hlava, dá se říci
když podle ní ho poznají i páni úředníci."
Razítko, podpis.
8. Má hlava je teď vzata beze všech předsudků
a zbývá ptát se kata po jeho úsudku,
to odborník je nesporně, jsouť hlavy jeho chleba,
a předvést může názorně, k čemu je hlavy třeba:
k životu prostě.
9. Je tedy hlava v suchu anebo v paruce
a zbývá v tomto duchu přejíti na ruce,
je obvyklé, že prstů pět má každá ruka zdravá
a leccos je ti vytrpět, než poznáš, kde je pravá

- a kde je levice.
10. Věz, milý tvore Boží: to lze si ověřit
že lépe nežli zboží lze ruce zpeněžit
a stvrdí ti, kdo žebrají, i rozšafní, i skoupí,
že za hlavu jim nedají, co za pět prstů koupí,
prakticky vzato.
 11. Byť měl jsi hlavu schopnou, jednou se pošťestí,
že botou do ní kopnou a svážou zápěstí,
však poctivec i parazit smí lokty čelit davu
a pěstmi může prorazit, aniž si rozbil hlavu
nárazy o zeď.
 12. Máš cizí ruce tisknout i s tváří kamennou,
máš vždycky něco risknout, kdyžs' pevný v ramenou,
smíš pižlat srdce na dlani či zardousiti ptáče,
pak stačí trocha pokání a decilitr pláče,
lid tomu chce!
 13. Ač oholen a umyt, vždy trochu špinavý,
máš dobře city tlumit, ba nemít pohlaví,
smíš hnípat, vždy však ve spěchu, a polichotit blbu,
neb předpokladem úspěchu jest implantace hrbu,
svět si ho žádá!
 14. Tak pardon, je to osud, že všichni láteří,
proč nevyrostl dosud hrb na mé páteři,
co dítě spal jsem skrčený, když trápili mne pústem,
a tudíž chodím vzpřímený, jsa pidimužík vzrůstem,
jak račte vidět.
 15. Šla krása jiným dětem, a tudíž sudičky
mne učinily skřetem na úkor hlavičky,
když vyňaly mne z kolébky, já neplakal jsem dosti,
i daly mozek do lebky a trochu výřečnosti -
- dost smutný dar.
 16. Já záhy nožky zvedal a vlastním vzpomínku,
že v začátku jsem shledal, že vlastní maminku,
však seznámiv se s rodinou, já poznal první zmatek:
ač maminku mám jedinou, mám velké množství matek,
které mne chtějí.
 17. Jak byl jsem tomu rád, že vlastním tatínka,
však řekli, že i stát mne bere za synka,
pak ten, ježž zvali sluníčkem, se za tatíčka povznes',
"Vrah tatíčkem, lump tatíčkem!", a od tehdy až podnes
jsem adoptován.
 18. Nuž umím číst a psát, však na tom nedosti,
já učil se též lhát - zbraň proti podlosti,
kdo dobrem čelí násilí, jen zřídka vděčnost zplodí,
vždyť na konopnou košili zas konopí se hodí,
chceš-li ji látat.
 19. Nuž věru není slastí, když děti shledají,
že jednou zve se vlastní a jindy partají,
že matkou jest, kdo zažádá, je matkou lidské plémě,
pak matkou zve se armáda a vzápětí pak Země -
- matička naše.
 20. Já utržil jsem šrámů, nu, darmo počítat,
a že jsem zlobil mámu, lze těžko vyčítat,
pak dorostl jsem natolik, bych spokojil se krotce,
že matek vlastním několik, však jednoho jen otce,
konečně jistota!
 21. Dost šprýmů, pojďme k věci: mistři mne učili,
že lépe, než žít v kleci, je nemít košili,
teď nemám ani kalhoty a mráz mi chladí plece,
a mistři tančí do noty a pokřikují z klece,
že prý jsem zradil!
 22. Prý - nepodléhat zášti a zlu se vystavit,
když po tváři mne praští, mám druhou nastavit,

- a oni - krejzlik pod krkem a zášť jim čiší z očí,
a žáčka ženou postrkem, jen do dveří jim vkročí,
slunéčkům našim.
23. Pak řekli, že prý žebrat je věci nemůžnou,
je třeba dary nebrat, pohrdat almužnou,
a sami chodí přežraní a almužny je živí,
a žáčci chodí zedraní a hlad jim z očí civí,
bída a nouze.
24. Nuž, ponechejme mistry cvrlikat na hřadě,
ne každý je dost bystrý pro místo v úřadě,
kdo silný je a stydí se, nechť obsluhuje veslo,
kdo hubu má, ten hodí se na poslanecké křeslo,
případně na trh.
25. Smíš vrahem být, či ševcem, nebo být dramatik,
pak nezápolíš s dřevcem a smíš být pragmatik,
anebo staň se písařem, měj pero za suspensor,
nic neumíš? Buď bachařem! Jsi imponent? Buď cenzor
anebo fízl!
26. Bůh dal nám místa dosti, všem podle určení,
však často, což je k zlosti, čert místa vymění,
a pak jsou z lotrů právníci a z mordýřů jsou světci,
pak z umělců jsou horníci a z imponentů vědci
k obrazu svému.
27. Když domovník je knězem, kněz čistí ulice,
když lékař chodí s dřezem a pere spodnice,
pak blázen střeží reaktor a řezník básně píše,
pak z cenzora je redaktor a švec je vládcem říše
k obrazu světa.
28. Já rukama jsem měřil o chleba starosti,
své hlavě pak jsem svěřil, by dbala moudrosti,
však hlavu jsem si roztřískl a octl jsem se dole,
a tu mi rarach napískal, bych vyměnil jim role,
prý třeba změny.
29. Má hlava tudíž dřela, pečujíc o chleba,
a ruka podepřela, kde mravů potřeba,
však otřel jsem se o ševce a žehral na verpánek,
výsledek - jizvy na lebce a rozražený spánek,
prašť jako uhoď.
30. Já hledal cestu pravou a našel útěchu,
že spojit ruce s hlavou povede k úspěchu,
však zapomněl jsem, nebohý, ač ševce mohu zmlátit,
že verpánek je třínohý a nesnadno jej zvrátit,
zavládl hrobař.
31. Šly ruce s hlavou k čertu, náš názor shodne se,
že hrobař nezná žertu, je vážný z profese,
chce diskusi jen s mrtvými a nezná volných sobot,
i nečekal jsem s jinými a prostě - práskl do bot,
a teď jsem tady.
32. Poslání: Dnes profesor i žák ví, že končí legrace,
když hrobař šoupe rakví a čeká ovace,
a z vodorovné polohy že nejsnáze lze vstáti
tak, že se opřeš o nohy a ruka pomáhá ti,
hlavou pak myslí!